

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjave razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.409

„JUTRA“

Smelost naše mladine

Ne moremo zanikati, da nudi šport ugodne prilike, ki naj obudijo in učvrstijo v mladini vse one vrline, katere so tako potrebne za njen harmonični razvoj: smelost, požrtvovanje, vztrajnost, odpoved itd. Saj so to čerti, kjer se krešejo značaji in jači življenjska energija; saj je šport gibanje in prav zato mikaven ventil za mladinsko izživeljanje. Športno udejstvovanje, pa bilo kakršnokoli, ima v našem smislu besede res značaj socialnega oddiha in neproduktivnosti, a proži mladini prvo priliko uveljavljanja, ki je neločljiv del njenega zavestnega življenja.

A v velikih vrednotah športa tiči prav tako tudi negativna stran, ki ima svoje početne izrastke tam, kjer preide šport v strast in ž njo v pretiranost. Njima sledi strast tekmovanja. Saj je znano, da je skoro v vsaki najbolj plemeniti tekmi nekaj neplemenitega, kar potlačijo le redki junaki z močnim samoobvladanjem. Težnja po uveljavljanju preskoči kaj hitro konico noža in v hipu poruši vse dragocilne vrline. Tako je zlasti pri ekstremni, bojevitosti in sanjavi mladini. Tod grozi opasnost, da ji postane šport življenjski cilj, ki se mu docela podredi in zapade nekemu napetemu stanju, katero priča, da je od smelosti do drznosti le majhen korak. To je toliko bolj mogoče danes, ko se po razvalinah socialnega občestva pomikamo proti zgodovinskemu razpotju in išče mladina samostojno odgovor na pojave, ki jih sovražijo in odklanjajo.

Sportni razmah si je podredil tudi planinstvo, ta najlepši izraz človekove povezanosti z mogočno naravo. Menda se ne more mladina nikjer drugje tako razgibati, najti samo sebe in si skladno utrti svojo rast. Razna taborenja v planinah morejo biti najlepša in najboljša življenjska izkustvena šola in zdravo zarišče zdravih predstav in pojmov o svetu in življenju. Moglo in moralo bi biti.

Planin se hoče nam vsem, hoče se nam vseh njihovih divjin in tajinstvenega čara v soncu in noči. Prenasičen nizkotnega trenja in odvratnega boja za obstanek si želimo njihovega miru. V sinjini višav, nad ukletimi skalami in prepadi zasluhtimo protitež vsakdanji bolestni razgibanosti, ki nas tlači in mori; mori mladino z jako zavestjo in vzori, ki mrzi moderno civilizacijsko navlako, bolj kot nas. V mladini je pesem življenja, resničnega in lepega, je hrepenenje. Ona hoče to življenje doumeti in ga razgrniti v vseh njegovih potankostih. Njena intuitivna sila ji šepetuje, da se skriva najlepše in najbogatejše v samotni višini, kjer je najpopolnejše poosebljenje veličastne simfonije kozmosa. Bilo vmes karkoli, kar bi motilo idealnost — tekna, samoljubje i. dr. —, a ta tenka navlaka ne zakrije resnične bistvenosti: hrepenenja v življenje. V odmaknjenem svetu se duša mladine razgiba in utone v nepojmljivost, srečna, da more preskusiti svoje mlade moči in — drznost.

Ali moremo to magnetno silo, ki jo tako vleče na najbolj opasne točke, in to njeno neugnano željo doumeti z razumom in njegovo logiko? Tukaj je skrivnost mladega intuitivnega bitja, ki prodira v življenje na njemu lasten način. Zato prezira svarila in odgovornost do najbližjih, ki bi jih morebitna nesreča v trenutku skrušila in pahnila v najtežjo bol; prezira celo smrt. Ali res pozablja ta mladina svojo mater, svojega očeta in si ne pred-

Španija postaja nevaren sod smodnika

PARIZ, 31. julija. Vesti o najnovejših porazih vladnih čet v Španiji, so povzročile v tukajšnjih vladnih krogih veliko vznemirjenje. Kakor poročajo levičarski listi, je preletelo včeraj francoski Maroko pet trimotornih letal, ki so letela v smeri španskega Maroka. Eno od teh letal je moralo pristati na francoskih tleh. V letalu so bili trije civilisti, o katerih se zatrjuje, da so nemški letalski častniki. Tudi se je opazila druga eskadrila, od katere je tudi neko letalo moralo pristati tik ob meji. V letalu so bili, kakor se poroča, italijanski letalski častniki. V francoskih vladnih krogih izjavljajo, da so ta najnovejša odkritja takšna, da bi mogla povzročiti težke posledice, ker ne more francoska levičarska vlada prepovedati francoskim levičarskim formacijam, da hitijo španskim levičarjem na pomoč.

Velika ofenziva španskih vstašev

PARIZ, 31. julija. V Španiji je nastal preokret v položaju. Vstaši so skoraj povsod prešli v ofenzivo in so uničili pri Samosierj oddelke vladnih čet, ki so jih poglajali v beg, potem ko so vladne čete pustile na bojišču 50 mrtvih in 95 ranjenih. Iz Cordole so vstaši prodrli proti Malagi in so bile predstraže vladnih čet od vstašev, ki so bili v premoči, poražene. Pričakuje se vsak trenotek spopad z glavnim jedrom vladnih čet. Vstaši prodirajo iz Tetuana proti Cordoli in Enteoreru in so prispeli že v Rio Tinto, kjer se nahajajo veliki bakreni rudniki, ki so last angleškega kapitala. Pri Saragossi so vstaši izvojevali vojaško zmago. Kolona vladnih čet, ki je prodirala iz Barcelone proti Saragossi, je prišla v gorovju v nevarno past. Ko je prispela v neki klanec, so jo vstaši obkolili in so zaregljale strojnico svojo smrtonosno pesem, tako da je v smislu vstaških poročil obležalo na bojišču 1000 mož. Ostali so se umaknili. Druga velika kolona vladnih čet iz Barcelone se je ob doznanju te vesti umaknila proti Barceloni.

Svetovna olimpijada 1948 v Jugoslaviji

BERLIN, 31. julija. Mednarodni olimpijski odbor je pod predsedstvom belgijskega grofa Baillet-Latourja sklenil, da se bo vršila olimpijada leta 1944 v Londonu, leta 1948 pa v Jugoslaviji. Glede tega, kje se bo vršila prihodnja olimpijada, to je leta 1940, se zadevna pogajanja še niso zaključila, vendar ima največ izgledov Tokio.

Novi laška abesinski spopadi

RIM, 31. julija. Po vesteh iz Addis Abebe so nastali v Abesiniji novi boji. Po italijanskem službenem poročilu so bili napadalci z velikimi izgubami razpršeni. Posamezni abesinski oddelki so napadli italijanske posadke, ki so razvrščene v gozdnatem ozemlju južno od Addis Abebe. V tej zoni je operirala kolona generala Tesitora, ki se je po uspešnem boju vrnila v Addis Abebo. Abesinski podkralj Graziani je izdal ponovna navodila generalu Tesitorju za nadaljevanje preganjanja abesinskih oddelkov, ki se skrivajo po gozdovih. Po mnenju tukajšnjih listov bo gverilski akcija po sedanjih poročilih sodeč kmalu popolnoma zadušena. »Tribuna« pravi, da deževna doba ne bo večno trajala in da bo po preteku nekaj tednov, ko bo deževje ponehalo, sledilo nadaljevanje akcije proti abesinskim banditom z vso neusmiljenostjo, tako da Abesincem ne bo preostajalo drugega nego, da se pokorijo ali udajo ali pa zapuste Abesinijo in zbeže v inozemstvo. Akcija za okupacijo še nezasedenih pokrajin Abesinije se nadaljuje, kakor pristavlja omenjeni list, in to sistematski, tako da se z gotovostjo računa na skorajšnjo popolno okupacijo vsega abesinskega ozemlja. Poročila z drugih virov niso znana.

Portugalska prodaja Nemčiji kolonije

PRAGA, 31. julija. Kakor poroča tukajšnji »Prager Tagblatt« iz Berlina, je sklenila portugalska vlada, da ponudi v prodajo Nemčiji svoji koloniji Goa in Angola. V službenih berlinskih krogih, tako zatrjuje ta list, še ne vedo za to navodno namero Portugalske, istočasno pa se priznava v nemških kolonialnih krogih, da takšna možnost ni izključena.

oči njihove morebitne bolesti? Ne! A poskušajmo jo razumeti: v njej je neugnano hrepenenje, v njej in pred njo pa življenja, ki za trenotek preprijeta skrito ljubezen do najbližjih in pričarata največje junaštvo.

A vendar...

Te nesreče morajo potlačiti vsakogar, ki ceni mlado življenje. Najjačji sokovi, utrjeni v odgovori in jeklenih mišic, padajo drug za drugim. Človeka se polasča

otožnost. Težko je docela preprečiti take nesreče, a omejiti bi jih, menimo, bilo vendarle mogoče. Kako, to je zadeva poklicanih športnih združenj in oblasti. Nekaj bi se le moralo ukreniti. Zlasti še, ker se bo planinstvo v vseh mogočih odcepih še razmahnilo. Staršem pa moremo svetovati kot edino sredstvo: razumevanje mladine in njenih nagnenij. Na ta način jim morejo prožiti kako primer-no nadomestilo za izživeljanje.

Pabecki

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA JNS.

V Beogradu bo danes seja izvršnega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke. V politični javnosti vlada za to seja, ki bo prva pod vodstvom novega predsednika JNS g. Petra Živkovića, veliko zanimanje. Včeraj so se vršili daljši pripravljalni razgovori med strankinim predsednikom Banjaninom ter glavnim tajnikom dr. Kramerjem. Vsi trije vodilni funkcionarji stranke so imeli tudi številne razgovore z drugimi člani strankinega vodstva, ki so prispeli v Beograd radi seje izvršnega odbora.

SIMONOVIC, JANJIC TER HRVATSKO VPRAŠANJE.

V Kraljevu je bila konferenca JRZ, na kateri sta govorila senator Simonović in bivši minister dr. Voja Janjić. Kakor povzemamo iz zagrebškega »Hrvatskega dnevnika« je Simonović izrekel o hrvatskem vprašanju na imenovani konferenci sledeče misli: »Hrvatsko vprašanje je treba rešiti tako, da bo njegova rešitev zadovoljila najpreje Srbe, zatem pa Hrvate. Jasne so neštene žrtve, ki so jih doprinesli Srbi za ustvaritev te velike države. Majka Šumadija, ki je stvorila današnjo državo in ki je vedno neosebno dajala in ki še vedno daje, ni do danes ničesar dobila, marveč je v stalnem nazadovanju. Vidite, bratje, karkoli zahtevajo bratje Hrvati in Slovenci, oni to dobijo. Kaj je bilo dano Šumadiji? Nekaj vojnih objektov, kar je povsem jasno, ker se država pripravlja za obrambo v središču zemlje in ne na njeni periferiji. In Šumadija še vedno molči. Bratje Šumadinci! Osvesčite se, zahtevajte tudi vi svoje pravice, naj se čuje tudi vaš glas. Zberite se v eni stranki, ker boste mnogo močnejši. Motrite dobro, kaj dela dr. Maček. Čudno je, če so Hrvati nezadovoljni. Oni se takoj dvignejo proti državi in zahtevajo drugačno državno ureditev. Tega Srbi ne bi nikdar napravili. Nedavno sem bil tudi pri dr. Mačku, toda še vedno ne vem, kaj hočejo Hrvati.« Za Simonovićem je govoril dr. Voja Janjić o politiki »šepetanja« ter je izjavil, da je velika laž, češ da so Srbi »korupcionisti«. S to pokvarjeno in znano »avstrijsko metodo« se hoče omajati vsakršna avtoriteta.

FRANCIJA PREPOVEDALA UVOZ SVEŽEGA SADJA IZ JUGOSLAVIJE.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je prejelo sporočilo, da je Francija prepovedala uvoz svežih jabolk iz Jugoslavije, Sovjetske Rusije in Urugvaja z utemeljitvijo, da je sadje okuženo z ušjo San Joze. Uvoz svežega sadja iz teh dežel je dovoljen samo čez Strassbourg.

OREL JE UGRABIL DETE.

V bližini planinske naselbine Luserna v Švici se je igralo dete, leto dni staro, na parobku gozda. V trenutku je ogromni orel pred očmi staršev, ki si niso vedeli pomagati, z bliskovito naglico priletel do otroka, ga dvignil s svojimi kremplji in odletel z njim v planinske vrhove.

Socialna vprašanja

Težave delavskega zavarovanja

Te dni se je vršilo petdnevno zasedanje predsedništva upravnega odbora in ravnateljstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu v svrhu pretresa poročila o lanskoletnem poslovanju zavoda. Ugotovilo se je, da izkazuje bolniško zavarovanje 3.025.098 izgube, nezgodno zavarovanje pa 9 milijonov 219.247 Din. Izguba v bolniškem zavarovanju se bo krila iz lastnih rezervnih sredstev posameznih Okrožnih uradov ter iz zaklada četrtine dobička Osrednjega urada. Deficit v nezgodnem zavarovanju se je prenesel skupno z deficiti iz prejšnjih let na nov račun.

Značilno je pri tem, da javnost nikdar ni poučena, kateri Okrožni uradi so aktivni in kateri pasivni. In vendar bi to bilo velike važnosti, zlasti še z ozirom na govorice, da je ljubljanski Okrožni urad molzna krava za mnoge druge. Natočite javnosti čistega vina!

V l. 1935 je bilo v slučajih bolezni izplačanih podpor 77.344.059 Din v gotovini, 13.416.169 Din pa v naravi, skupno 77.68 odstotkov vseh dohodkov v tej panogi, povprečno Din 369.95 na osebo. 1686 zdravnikov je bilo v službi bolniškega zavarovanja. V slučajih nezgod je bilo izplačanih podpor skupno 50.159.015 dinarjev, to je 61.70 odstotkov vseh dohodkov. Koncem l. 1935 je 20.049 oseb uživalo mesečne rente na račun nezgodnega zavarovanja.

Seja je v tem pogledu ugotovila, da bi bilo veliko manj nesreč in nezgod, ako bi se povsod strogo držali vseh predpisanih zakonskih mer in predpisov. Na žalost temu ni tako. Vsiljuje se nam vprašanje: ali nimajo inspekcije dela tudi naloge, posvečati tem vprašanjem svojo pozornost? In če jo imajo po zakonu, zakaj je z vso potrebno strogostjo ne vrše v interesu delavstva in delavskega zavarovanja?

V l. 1935 je bilo zavarovanih 406.269 moških in 158.018 žensk. Ugotovilo se je, da je prirastek ženske delovne sile leto za leto večji na škodo moške. Naravno, ona je cenejša in manj odporna glede upravičenih delavskih zahtev.

Ugotovljeno je dalje na osnovi statističnih podatkov, da je v l. 1935 bilo 20.728 več zaposlenih delavcev nego v l. 1934, pa tudi to, da je povprečna zavarovana dnevna mezda znašala 21.65 dinarjev, za 0.59 Din manj nego v letu 1934. Tudi letos se je stanje mezde zopet poslabšalo. Dočim je lani v prvih treh mesecih znašala še 21.75 Din povprečno na dan, je padla letos na 21.34 dinarjev, torej skoro za pol dinarja. Ta padec mezd pomeni občutno oškodovanje socialnega zavarovanja, ki je izgubilo na ta način lani 4.600.000 Din. To je tudi razlog, da se je tekom l. 1936 stanje mnogih Okrožnih uradov zopet poslabšalo. Zakaj znižanje mezd povzroča nezadostno prehrano in predolg delavnik, to pa zopet številna in trajna obolenja, zlasti v prebavilih v sled uživanja slabe hrane. Tudi tuberkuloza, rak in druge bolezni se rapidno širijo.

Se ena težava je, ki zavira napredek in razvoj delavskega zavarovanja: dejstvo, da mnogi delodajalci ne odražujejo zavodu zneskov, ki so jih svojim nameščencem v smislu zakona že skozi celo vrsto mesecev, mnogi celo leta, odtegovali na račun zavarovanja. Nešteti milijoni takšnih neplačanih zavarovalnih premij, od delavstva že plačanih, leže pri teh delodajalcih. Najbolj žalostno pa je, da državna oblastva in občine dolgujejo zavodu na premijah in obkladah okrog 50 milijonov dinarjev, poleg tega pa še na bolniških stroških in podporah, ki jih je zavod plačal do konca l. 1934 mesto države, nad 2 milijona Din. Mesto da bi država, banovine in občine podpirale prevažno ustanovo delavskega zavarovanja, jo še na ta način ovirajo v poslovanju. Poleg tega pa mora zavod še iz svojega plačati stroške državnega nadzorstva.

V takšnem položaju je razumljivo, da je moral Osrednji urad vsem Okrožnim uradom zabiti skrajno štednjo pri dajvah. Ne spuščamo se v razpravo o tem, ali je poslovanje v Osrednjem uradu in v Okrožnih uradih povsem v skla-

Okna v svet

Italija in Nemčija se udeležita konference locarnskih podpisnic

PARIZ, 30. julija. Grof Ciano, italijanski zunanji minister, je sporočil včeraj francoskemu poslaniku, da sprejema Italija poziv na sestanek petih držav podpisnic Locarnskega sporazuma. Sedaj se pričakuje samo še odgovor Nemčije, ki še ni prispel, za katerega pa se smatra, da bo pozitiven ter se v tukajšnjih krogih uveljavlja mnenje, da bo nemška vlada sprejela poziv na konferenco petih locarnskih podpisnic.

Gdansk in haaško razsodišče

LONDON, 30. julija. Dne 5. avgusta se sestane tukaj poseben odbor Društva narodov, ki se bo pečal z vprašanjem Gdanska. Na tem sestanku bo poročal gdanski komisar Društva narodov Lester o situaciji v Gdanku in o postopanju ter ukrepih Gdanske narodno socialistične vlade proti opoziciji. Kakor se doznava bo ob tej priliki predlagal Lester, da se skuša pri haaškem razsodišču izposlovati mnenje glede zakonitosti teh ukrepov. Temu sestanku bo predsedoval britanski zunanji minister Eden.

Kralj Eduard VIII. pride v Dubrovnik

LONDON, 31. julija. DNB poroča: Mesto, da se poda Nj. Vel. kralj Edvard VIII. na odmor v južno Francijo, bo v teku 10 dni, kakor se službeno poroča, odplul na večtedensko potovanje z jahto ob dalmatinski obali in vzhodnem delu Sredozemskega morja. Predvideva se, da bo Nj. Vel. kralj Edvard VIII. odplul tudi v Dubrovnik. V spremstvu jahte, s katero bo potoval britanski vladar, se bosta nahajala tudi dva britanska rušilca. Angleški kralj Edvard VIII. se je podal v Southampton, kjer se bo podal v Sredozemsko morje. Ta jahta, ki je last dedičev pokojnega indijskega bogataša sira Davida Yula, je zelo luksuzno urejena. Stala je 268 tisoč funtov šterlingov. Na jahti je 12 razkošnih spalnic s prav tolikim številom razkošnih kopalnic. Tudi ima jahta izredno razkošno plesno dvorano in moderno dvorano za gimnastiko.

Dunajski režim ne bo poznal pardona...

DUNAJ, 31. julija. Havas poroča: Vlada ne bo radi narodno socialističnih izgrediv ob priliki prenosa olimpijske bakle pokazala nikakšne milosti napram izgrednikom. Vsi udeleženci pri navedenih demonstracijah, ki so bili ob priliki nedavne amnestije pogojno odpuščeni, se bodo odpremili na nadaljnje izdrževanje kazni. Razen tega je sklenila vlada, odgoditi nameravano amnestijo, ki naj bi se nanašala na osebe, napotene administrativnim potom v koncentracijska taborišča. Doznava se nadalje, da je bilo ob priliki predvčerajšnjih demonstracij ranjenih tudi več policijskih agentov. Med aretiranimi je tudi vodja in organizator demonstracij, ki pa je nemški državljani. Policija je v stalni pripravljenosti.

Avstrijski škofje proti pisanju klerikalne »Reichspost«

DUNAJ, 31. julija. V avstrijskih klerikalnih krogih se opaža veliko nezadovoljstvo radi pisanja vladnega in vodilnega avstr. klerikalnega glasila »Reichspost«. List je namreč pred par dnevi objavil članek o »pogledu na datum 12. julija iz katoliškega vidika«, ki se ocenjuje kot dokaz pozitivne opredelbe avstrijskih cerkvenih krogov v odnosih do narodno socialistične Nemčije. V tem članku se iznaša, da so vsega proticerkvenega boja v Nemčiji krivi tisti, ki so prešli od komunizma k narodnemu socializmu. Kot pisec članka je bil označen nek »visoki avstrijski cerkveni knez«. Članek je zbudil ne samo v klerikalno političnih, ampak tudi v cerkvenih krogih veliko ogorčenje. Sedaj se je solnograški nadškof dr. Waitz o priliki neke akademije javno izrekel proti dotičnemu članku izjavljajoč, da odklanjajo avstrijski škofje ta članek in da ni tega članka napisal nobeden avstrijski škof. Ta demanti je z gotovimi čmejtvi pravilen, ker izvira, kakor se doznava, ta članek od škofa Hudala, ki je sicer Avstrijec, ki pa deluje v Rimu kot rektor Anime.

Na točiču domače politike

KEDAJ BODO OBČINSKE VOLITVE PO BANOVINAH.

Kakor znano traja po sedanjem volilnem zakonu mandat občinskih odborov tri leta. Ker so bile zadnje volitve za vaške občine leta 1933, morajo letos biti v teh banovinah nove volitve. Leta 1933 so bile občinske volitve in sicer dne 6. avgusta v vrbaski in moravski bano-

du z interesi delavskega zavarovanja in ali se ne bi morda z bolj smoteno ureditvijo potom decentralizacije dalo marsikaj prištediti v interesu zavarovancev. Vemo, da se je že marsikak nedostatek odstranil in nadajamo se, da bosta ravnateljstvo in upravni odbor tudi še vnaprej storila potrebno v smeri pocenitve

poslovanja in izboljšanja dajatev. Ravno tako pa je gotovo, da gori opisane težave v zvezi z dejstvom, da število bolnikov stalno narašča (lani je bilo na vsakih 100 članov 49.9 slučajev obolenosti), tvorijo največjo oviro v razvoju delavskega zavarovanja. In tu bo treba predvsem skusiti lečiti zlo.

V. S.

Kevavi Maroka!

Na mojo veliko radost so se koraki končno izgubili v notranjosti parnika. Tedaj sem si oddahnil, se dvignil iz svojega zatočišča in odšel proti sredini ladje. Hotel sem se skriti v skladišče za premog. Hodil sem nekaj časa po palubi in tipal okoli sebe, da bi se bolje znašel. Vsak del parnika mi je bil že od prej poznan iz mojih dolgih potovanj, pa sem po tipanju takoj vedel, za kaj gre. Tako sem končno dospel do skladišča za premog. Dvignil sem »bocaport«, se privlekel do stopnic in se spustil po njih v globino. Odložil sem obleko, jo zložil in nato sem se povlekel dalje na velik kup premoga in si naredil prostor za spanje in

do smrti utrujen legel. Bil sem v resnici na brodu, toda še vedno se nisem počutil varnega. Vsak trenutek bi me lahko našli mornarji in me predali oblastem. To noč nisem zatislil očesa. Ob vsakem najmanjšem šumu sem se zdrzil in pošla mi je sapa.

Okrog poldneva naslednjega dne sem zaslišal, kako neki ljudje prihajajo po ozkih stopnicah. Bil je to ladijski strojnik, ki je ob žaru električne luči pregledoval ta oddelek. Ko se je prepričal, da ni nikogar, je zaklical karabinerom, da je vse prazno. Šele sedaj sem razumel, da je bilo to pravzaprav zasledovanje za menoj. Od zgoraj sem zaslišal surove glasove ljudi, ki so me iskali.

»Gracias, señor para su veridad.« (Vam se od, za uslugo!) Globoko sem vzdihnil in težek kamen

Dr. J. Urbaczek — nestor mariborskih gasilcev

Od svojih 96 let dal je 64 najboljših mariborskemu gasilstvu. Rojen 1840 v Brnu v bratski Čehoslovaški, se je kot mlad zdravnik naselil v Mariboru in dne 1. avgusta 1872 vstopil v gasilsko organizacijo. Včeraj me je nadvse prijazno sprejel, pripovedoval pa tako s svežim spominom, kot bi se vsa ta dolga doba razvijala šele včeraj in tako krepko, da bi še kar enkrat vstopil h gasilstvu:

»Pri vstopu v gasilstvo sem našel lep krog navdušenih meščanov, med njimi precej inteligentov, ki so brez oklevanja prijemale za težka dela. Gasilsko smo se hitro izpopolnjevali, za prvo pomoč ljudem pa je bila pripravljena samo torbica z zdravili in okrepčili. Mesto samo je imelo nekako pokrito nosilko, katero so prenašali 4 postreščki, kadar so jih priklicali. Potreba po reševalnem oddelku je bila nujna. V ta namen smo l. 1907 priredili veliko veselico v kadetnici, pozneje je prispevala občina 4000 K, plemeniti Rosmanith 500 K in l. 1908 je bil ustanovljen pri gasilski četi reševalni oddelek, h kateremu se je priglasilo 32 članov. Vsa javnost je s simpatijami in gmotno podpirala moja stremjenja. Med vojno pa se je izkazala moja ideja: okrog 100.000 trpečih smo prevozili, ure in ure v mrazu in noči čakali na kolodvoru na transporte, samo da smo lajšali gorje trpečemu bratu. Bili so to časi dela in žrtvovanja. In danes si Maribora brez reševalcev sploh ne moremo misliti, saj neprenehoma drdajo reševalni avtomobili in v njih prostovoljni gasilci na pomoč. Z vso dušo sem bil pri gasilstvu, nešteto trenj ublažil in poravnal in s tihim zadoščenjem gledam na sadove dolgoletnega dela. Mnogo gasilških idealistov že krije ruša, bili so pridni možje. Izmed živčih pa mi je po krepkem delu v lepem spominu dr. Schmiderer. Z vsakim srčnim utripom in z vso dušo bom spremljal 1. in 2. avgusta mariborsko gasilsko slavje.« Tako je končal naš odlični gasilski nestor.

Meni pa je naročila gasilska četa, da Vam g. sanitetni svetnik izrekam ob našem slavlju globoko zahvalo, visoko spoštovanje in iskreno željo, da so Vam jesenski dnevi tu med nami prijazni in topli, saj Vas ima nad vse rad ves Maribor. Pomož Bog! — Poveljnik Ramšak.

Ptujske novice

Odlikovanje. Za izredne zasluge v prid Rdečega križa sta bila odlikovana s srebrnimi kolajnami šolski nadzornik Jožef Gorup in vpokojeni orožniški narednik-vodnik Andrej Kovač v Ptuj.

Smrtna kosa. Nagle smrti je umrl Oton Koser, star 48 let, posestnik v Ptuj. Naj v miru počiva!

Vlomna tatvina. Neznani storilec je vlomil v stanovanje železničarja Janeza Špraha na Ormožki cesti v Ptuj ter odnesel 340 Din gotovine, zlato žensko uro in zlat poročni prstan. Skupna škoda znaša okrog 1000 Din. Policija je vlomilcu že na sledu.

Kino. V soboto 1. avgusta t. l. ob 20.30 in v nedeljo 2. avgusta t. l. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film »Na končni postaji«. Kot predigra Foksov tednik in kulturni film o naši državi.

Hudo se je ponesrečil 13letni Ciril Hrižič, sin posestnika v Oslušovcih. Splezal je na visoko drevo in padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo.

se mi je odvalil od srca. Zdaj sem bil varnejši, ker sem vedel, da me ljudje z ladjo ne bodo več iskali.

Edino ena misel me je morila dalje. Nisem vedel, kako dolgo bo paznik stal, niti kdaj bo odrinil in še manj, v katerem pravcu. Pomorski zakon mi je bil dobro znan in vedel sem, da mora slehernega »črnega« potnika predati poveljnik ladje oblastem v prvem pristanišču, kjer vrže sidro. Kaj bo z menoj, če me odženejo v kakem španskem pristanišču? Tovariša nisem imel, vode in hrane tudi ne. Nisem vedel, kako dolgo bi mogel lačen in žejen ostati, pa vendar sem se odločil vztrajati do konca.

(Dalje sledi.)

Spomnite se CMD!

Mariborske in okoliške novice

Škof dr. Tomažič 60 letnik

Jutri v soboto obhaja 60letnico rojstva mariborski škof dr. Ivan Tomažič. Naš mariborski škof je znan po svoji ljude-milosti, ljubeznivosti in prijaznosti, s katero sprejema vsakogar, ki ga pot pri-vede k njemu. Bil je svojčas desna roka škofa dr. Napotnika in pozneje škofa dr. Karlina ter mu je bilo na ta način omogočeno, da si je v teku let prisvojil veliko znanja, ki se nanaša na mariborsko škofijo in ki se tiče celo najmanjših detailov v upravljanju škofije. Škof dr. Tomažič je bil v izvajanju svoje duhovniške službe in škofovske oblasti vedno nacionalen in si je po zasedbi mariborske škofovske stolice postavil kot eno svojih prvih nalog, doseči beatifikacijo prvega mariborskega škofa dr. A. Slom-kega.

Knezoškof dr. Tomažič se je rodil dne 1. avgusta 1876 pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Gimnazijske študije je dovršil z odliko. Novo mašo je bral dne 5. decembra 1898, kaplanoval pa je pri Sv. Juriju ob Ščavnici od 1. avgusta 1899 do 20. maja 1901, kasneje pa v Celju od 21. maja 1901 do 15. septembra 1903. Za

doktorja bogoslovja je bil promoviran po izvršenih višjih bogoslovnih študijah v Inomestu dne 4. aprila 1906, kamor ga je bil poslal na študije škof dr. Napotnik, ki je bil spoznal njegovo nadarjenost in v nemo. Službo dvornega kaplana in konzistorialnega tajnika je vršil od 1. septembra 1905 do 31. decembra 1918, za stolnega kanonika je bil imenovan 15. oktobra 1915, za stolnega dekana pa dne 22. februarja 1921. Pomožni škof je postal 8. junija 1928, posvečen pa je bil za škofa 1. avgusta 1928. Še v istem letu dne 1. oktobra je postal generalni vikar, po dr. Matekovi smrti pa stolni prošt. Za lavantinskega škofa je bil imenovan dne 27. junija 1933 in je dne 1. avgusta istega leta prevzel škofovske posle. Ustoličen je bil za lavant. škofa dne 15. avgusta 1933.

Visokemu jubilaru in cerkvenemu knezu ter dostojanstveniku želimo ob 60letnici, da bi še dolgo vrsto let mogel svoje moči in svojo verno posvečati dušeskrbnemu vodstvu lavantinskih škofljanov.

Nočni tolovaški napad na samotne gostilno

Ko je gostilničarka Terezija Drozg v Ješencih pri St. Ilju v sredo zvečer že zaprla gostilniške prostore in sta name-ravali mati in hčerka iti k počitku, je okoli 23. ure potrkalo na gostilniška vrata 6 do 7 mlajših moških, ki so zahte-vali vino. Hčerka Marija Drozg je zakli-cala neznanim moškim, da je že gostil-no pospravila in da ne toči ničesar več. Toda fantje s tem pojasnilom niso bili zadovoljni in v naslednjem trenutku so odjeknili zunaj hiše strelji. Hčerke se je polastil strah, vzela je litrsko steklenico ter nameravala v klet po vino. Toda, ko je odprla kletna vrata, so na hišnih vra-tih, ki so bila zaklenjena, pričeli fantje razbijati ter so končno razbili vrata ter vdrli v gostilniške prostore. Hčerka, ki se je bila skrila za kletnimi vrati, je upo-rabila priliko, da je zbežala v bližnji

gozd. Fantje pa so medtem vdrli v so-bo, kjer je ležala 84 letna gostilničarka Terezija Drozg, ter zahtevali od nje de-narja. Starka je dejala, da nima nobene-ga denarja. Nato so fantiči prebrskali vse omare ter vse kotičke v hiši, toda našli niso ničesar. Naposled so razbili omaro v gostilniški sobi ter iz nje od-nesli za okoli 600 dinarjev cigaret in tobaka ter nekaj drobiža. S tem plenom so nato izginili zopet v temno noč. Orož-niki, ki so bili še isto noč o drznem ro-parskem napadu obveščeni, so takoj pričeli z zasledovanjem nočnih roko-vnjačev, vendar jih doslej še niso mogli izslediti. Ker so govorili hrvaški jezik domnevajo, da gre morda za kako ci-gansko tolpo, ki se klati ob naši severni meji.

Kam pa idemo?

Mariborski dver. Danes pojedina rib iz sladkih vod. Sprejema abonente na domačo hrano!

Jadranska straža - železničarji Maribor priredi v nedeljo, dne 2. avgusta t. i. propagandni izlet v Marenberg. Sodelu-je godba Drava in njen pevski odsek. Odhod z vlakom 9012 ob 5.44. uri, po-vratak ob 20.30. uri. Vabljeni vsi člani in prijatelji Jadranske straže. — Odbor.

Odojčki, race, piščanci na raznju na veseličnem prostoru Velike kavarne. Dnevno koncert in dvojni spored.

15letnico obstoja bo proslavilo pevsko društvo »Zarja« na Pobrežju z veliko veselico na vrtu gostilne Veber. Pridite prijatelji in znanci v nedeljo 2. avgusta k proslavi!

O tem in onem

Himen! V ponedeljek se poročita v Solčavi odvetniški koncipijent pri odvet-niku dr. Fr. Lipoldu dr. Jože Goričar in gđ. Fanči Štefančičeva. Mladima in v planinsko sportnih krogih priljubljenima novoporočencema želimo obilo sreče!

2000 dinarjev je daroval mariborski ga-silski četni ob njeni 65letnici njen ustanovni član g. Josip Tscheligi.

Ugodnost za kopalce na Mariborskem otoku. Avtobusni promet Mestnih podjetij uvaža na progi št. 17 (Mariborski otok) vo-zne listke vključno vstopnino na kopališče do 12.45 ure za Din 3.— Na temelju navedenih vozniških listkov, potrjenih od kopališča, imajo potniki na povratku z Otoka znižano prevoznino za Din 1.— (izven sobot, nedelj in cerkvenih praznikov). Ostala Din 1.— tarifa se s tem razveljavlja.

Stanovanjski urad Mariborskega tedna posluje v Putnikovi menjalnici na kolo-dvoru od 8. do 12. in od 3. do 6. ure po-poldne. Sprejema prijave.

Skozi Maribor je potoval včeraj s po-poldanskim brzovlakom nazaj na Čeho-slovaško čehoslovaški minister za javna dela dr. Tuma.

Ponočna nevihta nad Mariborom. V noči od četrtka na petek so se zgrinili nad Maribo-rom temni oblaki, iz katerih se je ob bliska-nju in grmenju, ki je zbudilo iz sna mnoge Mariborčan, vtila prava ploha.

Zaključek šolskega leta 1935/36 na dr-žavni nižji gozdarski šoli v Mariboru. Državna nižja gozdarska šola v Maribo-ru je zaključila dne 30. julija 1936 svoje šesto šolsko leto po ustanovitvi. Kakor lani je šola tudi letos obstojala iz dveh tečajev. Prvega, t. j. enoletnega, je obi-skalo 14 učencev, izmed katerih so bili vsi razen enega internisti. K sklepnemu izpitu, ki so se vršili v dneh 25., 27., 28. in 29. julija t. l., je bilo pripuščenih 9 učencev, 4 učencem so bili dovoljeni po-pravni izpiti, 1 pa bo moral ponavljati tečaj. Ustnim izpitom je predsedoval kot odposlanec kraljevske banske uprave višji gozdarski svetnik g. inž. Urbas Jan-ko. Vseh 9 k sklepnim izpitom pripušče-nih učencev je izdelalo, med njimi 1 z odličnim, 4 s prav dobrim, 2 z dobrim in 2 z zadostnim uspehom. V I. razred dvoletnega tečaja je pohajalo 14 učen-cev. Vsi so bili internisti. Razen enega, ki bo moral konec septembra t. l. pola-gati popravni izpit, so vsi učenci izdelali. Učni uspehi v tem razredu je bil povpre-čno dober.

Rdeči križ v Studencih dobi ambulan-co. Agilni član studenske gas. čete An-ton Ulrich, ki je tudi član Rdečega kri-ža, je dal svojo sobo Rdečemu križu na razpolago, ki bo služila za ambulanco. Rešilna postaja se bo v nedeljo 2. av-gusta dopoldne ob 10.30 slovesno otvo-rila. Nato priredijo samarijani vajo za prvo pomoč.

Darujte za azilni sklad PTL!

MEŠČANI!

Jutri 1. avgusta se otvori jubilejna pri-reditev V. Mariborskega tedna, ki bo pri-vabila v Maribor mnogo odličnih gostov. Naša gasilska četa praznuje svoj 65letni jubilej. Na čast vsem prireditvam Mari-borskega tedna ter v proslavo 65letnice naše gasilske čete bo mestna občina da-nes popoldne okrasila svoja poslopja z državnimi zastavami. Vljudno vabim me-ščane, da store isto tudi na svojih hišah. Predsednik dr. Juvan, s. r.

Razpečevalec ponarejenega denarja. Ob priliki cerkvenega prošenja pri Sv. Martinu pri Vurbergu dne 25. in 26. t. m. je razpečeval 24letni delavec Cafnik An-ton iz Sp. Korene ponarejene 20-dinarske novce. Kupoval je pri raznih stojnicah sladkarije ter jih plačeval z 20-dinarskimi kovanci. Ugotovilo se je, da je spravil na ta način v promet 6 falzifikatov. Orož-niki so storilca izsledili in ga spravili v zapore okrožnega sodišča. Vrše se še nadaljnje poizvedbe, kje je dobil Cafnik lažen denar. Zdi se, da obstoja »tovarna« za izdelovanje lažnih kovancev, ker so vsi zaplenjeni koinadi popolnoma enaki.

Velikopotezna tujsko-prometna razsta-va na MT. Tudi letos bo agilna Tujsko-prometna zveza (PUTNIK) v Mariboru priredila na jubilejnem V. Mariborskem tednu od 1. do 9. avgusta propagandno tujsko-prometno razstavo, ki bo zelo za-nimiva in posebnost letošnje prireditve. Ta razstava namreč ne bo samo lokalno propagandnega značaja, marveč bo po-svetila vso pažnjo letoviškimi in zdravi-liškimi krajem cele Jugoslavije. Tudi ne bo na tujsko-prometni razstavi vsakolet-nih diapozitivov in diagramov, marveč bodo letovišča prikazana v velikih in krasnih fotografskih posnetkih, ki bodo prave umetnije. Velike povečave bodo prikazale vse karakteristične zanimivosti letovišč in zdravilišč cele naše prelepe domovine. Pripomnimo, da so bile vse dosedanje tujsko-prometne razstave naj-večja privlačnost Mariborskih tednov, pri čemer gre nemala zasluga aranžerju teh razstav gospodu Alfredu Kralju, ki se je v tem svojstvu pokazal pravega tujsko-prometnega strokovnjaka. Tudi letošnja razstavo bo aranžiral g. Kralj in ne dvomimo, da bo tujsko-prometna raz-stava odlično uspela.

Usoden skok z dravske brvi. Včeraj popoldne je skakal z dravske brvi, ki veže koroško predmestje s Studenci, 21-letni Franc Žugman iz Marmontove uli-ce 11. Pri skoku pa je radi plitvosti Dra-ve prikel na dno in je zadobil občutne notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Za spomenik kralju Ujedinitelju v Ma-riboru so prispevali: »Unio« d. z o. z., Maribor Din 2000, Tvornike Zlatorog, Maribor 1000, dr. Jančič Ivan, Maribor 1000, Zdravilišče Dobrna 525, Suppanz Thea, Maribor 250, dr. Bergoč Josip, Maribor 200, občina Sv. Peter v Savinjski dolini 105, občina Pertoča 81, občina Marenberg 50, Ljudska posojilnica, Celje 100, Hranilnica in posojilnica, Braslovče 100, Trgovska obrtna in kreditna zadru-ga, Celje 50, Zadruga elektrarne, Bel-tinci 100, Pfeifer Jože ml., Hoče 100, Glančnik Pavel, Fala 100, Löschnigg Au-gust, Sv. Lovrenc na Pohorju 50, dr. Dernovšek Janko, Maribor 100, Uradniška menza, Maribor 100, Kmetijska po-skusna in kontrolna postaja, Maribor 100, orožniška postaja, Slatina Radenci 100, orožniška postaja, Velenje 47, Narodne šole Pučanci Din 150, Prosenjakovi 220, Tvrtkova 42.50, Krog 180, Tišina 136, Buče 70, Dobje 490.50, Donačka gora 150, Sv. Ema 42, Sv. Florian 100, Kozje 228, Sv. Križ 500, Lemberg 180, Olimje 53, Sv. Peter na Medvedjem selu 196, Sv. Peter pod Sv. gorami 256, Pilštani 112.50, Planina 30, Podčetrtek 155, Polje 74, Po-nikva 350, Prevorje 106, Pristava 152,

Kakšno vreme se nam obeta. Menja-joče, toda manj oblačno, nekoliko topleje, večinoma pa pod 24 stopinj.

Nočno lekarniško službo imata danes Minafikova in Königova lekarna. Od ju-tri naprej je uvedena zopet tedenska le-karniška nočna služba, in sicer bosta imela od 1. do 7. avgusta službo Albane-ževa in Maverjeva.

Kolesarske zadevščine. V Slovenski ulici je neki kolesar podrl na tla delavko

Posetite

Jubilejni

„V. Mariborski teden“

1. do 9. avgusta 1936.

Pod pokroviteljstvom Nj. kr. Vis. Kraljeviča Andreja.

50% popust na železnicah od 30. julija do 11. avgusta 1936.

Pupusti na zračnih progah Aeroputa in na parnikih. — Tradicionalna revija go-spodarskega in kulturnega življenja Ma-ribora in zaledja. — Tekstilna industrija. — Obrt. — Trgovina. Velika gasilska raz-stava in gasilski kongres. — Velika fila-telistična razstava in gasilski kongres. — Velika filatelistična razstava z borzo znamk. — Mlekarnstvo, sirarstvo, vino-gradništvo. — Žena v obrti. — Umetni-ška in zgodovinska razstava. — Tujsko prometna razstava. — Modna revija. — Revija sporta, jadrnega in motornega letalstva. — Pokušnja vin. — Kongresi in koncerti. — Šahovska mednarodna tekma. Mariborski otok — najlepše kopališče Ju-goslavije! — Gostoljubni Maribor in ze-leno Pohorje Vas vabita!

Večer petja in komorne glasbe v Ptuj-u in Celju. V sredo 5. avgusta se vrši v Ptuj v Mestnem gledališču in 9. avgu-sta v Celju v mali dvorani hotela Union velik komorni večer, kjer nastopijo pri-znani umetniki: tenorist Slavko Luk-man, član ljubljanske opere, Boris Pilato, član baleta graške opere, nadalje violi-nist Herman Gröger in pianist Hubert Ankerst. Sodeč po vsebini programa bo prireditve jako pestra, za kar nam jamči že ime priljubljenega tenorista Slavka Lukmana, kateri je bil še ob vsakem na-stopu deležen laskavih ocen. — Kritik Dr. E. B. piše o njegovem koncertu do-besedno sledeče: ... »Njegov glasovni material je nenavadno lep. Tekoč, me-hak tenor, katerega timber spominja na glas Richarda Tauberta in katerega močno zgrajena srednja lega je zelo zvočna ter omogoča umetniku tehnično na znatni višini stoječo reprodukcijo za-petih pesmi in arij. Ko govori o izvajanju Schubertove pesmi »Roža na poljani«, pravi isti kritik, da je ta pesem našla v Lukmanu pravega mojstra. Tudi ostali trije umetniki so z nami naši javnosti. Zla-sti pridno se uveljavlja naš mladi, nade-budni umetnik Boris Pilato, ki je že pravi mojster v baletnem plesu. Posebno uspešni so bili njegovi nastopi na tur-neji po Bolgariji.

Frido Friaulovo, stanujočo v Miklošičevi ulici. Friaulova je zadobila lažje poškod-be na glavi in roki. Na vogalu Vetrinjske in Tattenbachove ulice sta trčila skupaj zdravnik dr. Furlan in privatna uradnica Mijana Mirovečeva, ki sta se peljala na svojih kolesih. Pri trčenju je zadobil dok-tor Furlan občutne poškodbe na glavi, Mirovičeva pa lažje poškodbe na levi nogi. Pred gostilno Mautner v Zgornjem Radvanju pa je neki motociklist zavozil v delavca Alojzija Zemliča, ki se je pe-ljal s svojim kolesom domov v Pekre. Pri trčenju je Zemlič obležal s precej veliko rano na glavi, razen tega pa mu je raztrgal vso obleko.

Prvi slovenski gasilski red

V času, ko so Francozi zasedli naše kraje in ko je kmalu postal zopet stari red v mestu Mariboru in njegovi okolici, so pristojna oblastva izdala 18. maja 1820 splošni požarni red, ki je prvič bil objavljen tudi v slovenščini pod naslovom »Ogenj gasitni zavod ali naredbanje ognj gasiti«.

S tem novim požarnim redom so se poostrele Jožefinske in Terezijanske gradbene naredbe. Lesenj dimniki so n. pr. morali izginiti v dveh letih, drugače so bili izmenjani na stroške posestnika uradno. Podobno je bilo s pečmi ob lesenih ali pa s pečmi z vlažnimi odvodi. V mestih kakor v Mariboru so morali trgovci z drvmi, slamo ali senom imeti za shrambe posebne zidane lokale, trgovci s smodnikom so ga mogli imeti na zalogi samo 4 funti, ter je moral biti shranjen v posebnih pločevinastih dozah, katere so bile na varnih mestih. Po nočni potniki so morali baklje ugasniti pred lesenimi mostovi. V gostilnah so bile uređene laterne; kresovi in izkuhanje kuhinj pa je bilo sploh prepovedano. Dimniki se morajo omesti poleti enkrat, pozimi dvakrat. Za kontrolo se

je uvedlo požarno nadzorstvo z županom in enim dimnikarskim mojstrom, ki sta trikrat na leto pregledala vsa poslopja ter o stanju poročala politični oblasti. Vsaka hiša je morala imeti tranjo pripravljeno kad vode; gosposke hiše, župnišča, tovarne ter cerkve pa vodo v mlakah; zadnja poslopja so morala v svojih zgradbah vzdrževati tudi gasilsko orodje kakor brizgalne s cevmi, lestve, sekire itd. Gasilsko orodje so si morale nabaviti tudi občine. Na ogenj pa pazijo nočni čuvaji, ki so od Mihaelovega do Jurjevega na nogah od 21. do 4. ure, sicer pa od 22. do 3. ure, in ki alarmirajo o požaru prebivalce z rogom, ropotanjem po durih ter s platom zvona. Gašenje požara vodi politična oblast, okrajni komisar in podobni, pri gašenju pa sodelujejo načelno vsi prebivalci kraja. Po likvidaciji požara uvede kresija preiskavo, da ugotovi vzroke požara ter način vzdrževanja požarnega dela. Požarni red iz leta 1825 se je moral dvakrat na leto preklicati in to na nedeljo po Jurjevem ter na nedeljo po Mihaelovem. Naš Ognj gasitni zavod ali naredbanje ognj gasiti je bilo namenjeno sicer vsej štajerski deželi ter ni upoštevalo

mest posebej. Načelno pa je za zgodovino požarnih bramb važno, ker vsebuje navodila, da se gasilci razdelijo v gasilske skupine, od katerih oznanja ena ogenj po bližnji in daljni okolici, druga dovaja vodo, tretja dovaža gasilsko opremo in orodje, četrta gasi poslopje, peta pa rešuje predmete pogorelecev ter jih čuva na določenem kraju. Vidimo, da sloni delitev gasilskega dela na terezijanskih navodilih in preko njih na davnih tradicijah.

Praksa pa je pri izvrševanju ognj gasitnega navoda pokazala zopet, da je bilo v slučaju požara najtežje dobiti zanesljive reševalce in vestne čuvaje, ki bi res reševali in čuvali imovino pogorelcem. To dejstvo je med drugimi imel pred očmi mariborski okrajni glavar Nord, ki je izdal na osnovi požarnega reda iz l. 1825 okrožnico, s katero je l. 1852 uredil požarno in gasilsko delo za mesto Maribor ter za okolico s Kamnico, Orešjem, Št. Petrom, Pobrežjem, Radvanjem, Pekrami, Limbušem in Studenci in kateri je med drugim izdal tudi natančneje določilo za reševanje in čuvanje imovine pogorelcem. Tako je ugotovil znani zgodovinar profesor Baš v

knjigi, ki jo izda prostovoljna gasilska četa v Mariboru za proslavo 65. letnice svojega obstoja. V soboto, 1. in v nedeljo, 2. avgusta bodo mariborski gasilci imeli svojo slavo. Preko 1000 gasilcev iz vseh krajev države se bo proslave udeležilo. Pokroviteljstvo je blagovolil prevzeti gospod ban Dravske banovine dr. Marko Natlačen, ki bo sam prišel v Maribor. V nedeljo, 2. avgusta predpoldne bo na Glavnem trgu posebna slovesnost, ob 11.30 uri pa velika gasilska vaja na poslopih mariborskega gradu. Pripravlja se posebna gasilska veselica v prostorih Mariborskega tedna.

Spartna gibanje

Sodniška sekcija, poverjeništvo Maribor, službeno. K nogometni tekmi SK Drava:SK Slavija, ki bo v nedeljo 2. avgusta ob 18. v Ptuj, se delegira ss. g. Klančček. SK Drava prejme na dopis od 30. t. m. pismeni odgovor. Opozarjajo se vsi mariborski sodniki, da bo dne 9. avgusta v Mariboru nogometna tekma z ljubljanskimi tovariši, radi tega bo dne 3. avgusta ob 19. uri pri »Zamorc« kratak informacijski sestanek glede določitev postave in treningov. Poverjenik.

Mali oglasi**Razno**

PODPISANI FRANC KOSI iz Studencev pri Mariboru, preklicujem besede, ki sem jih izrekel proti gospe Spesovi, ker so neresnične. Franc K o s i. 3701

BRZOJAVKA!

Zvečer pojedina svežih morskih rib, cevoli, skombri, tunina (polenta), barboni, kalamari, sardele, sardine i. ribice, gostilna Vicel, Rotovski trg št. 8. 3697

MOŠKE MAJICE

po Din 14.—dobite pri Trpinu, Vetrinjska 15. 2261

NOVOST V GRAJSKI KLETI!

Od 1. avgusta dalje dnevno ob 20. uri elegantno kostimirana damska godba s prvovrstnim petjem in igranjem. Izborna kuhinja in pijače. Cene zmerne. Sprejema abonente, mesečno Din 400.— po karti. 3685

Posest**POSESTVA**

sadonosna, vinogradna od 30.000; družinske hiše, vrt, od 10.000; obrestonosne hiše od 50.000 Din dalje. Gostilne, trgovine prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ulica št. 26. 3702

TRGOVSKA HIŠA

dobra lega, ugodno napredaj. Prevzem hipoteke in hranilne knjige, nekaj gotovine. Pisarna Rapid, Gosposka 28. 3698

Prodajam**NOVO KISLO ZELJE**

pri Lovrecu, Glavni trg, vrsta olja. 3705

STARO POHIŠTVO

nihalna ura, napredaj. Naslov v upravi lista. 3699

Prodajam dobro in čisto ohranjeno

SPALNICO

iz orehova lesa. Vinarska u. 33, pritičje, vrata 2. Vpršati od 12.—1. ure. 3689

Sobo išče**PAZNO SOBO.**

separirano, v centru, iščem za takoj. Naslov v upravi lista. 3706

Sobo odda

Oddam prazno, sončno, veliko

SEPARIRANO SOBO

boljši gospodični. Maistrova ul. 17. II., vrata 12. 3704

LEPO SONČNO SOBO

s souporabo kopalnice, oddam samo gospodu. Wildenrainerjeva 16. I., vrata 5. 3703

Službo dobi**SPOSOBNO KUJARICO**

za gostiin sprejem s 1. ali 15. avgustom. Naslov v upravi »Večernika«. 3684

Zahvala.

Ni nam moči, da se vsakemu posameznemu zahvalimo za iskreno sočustvovanje ob priliki tragične smrti našega neizpozabnega

EGONA

ter izrekamo s tem vsem za častno spremstvo in za mnogevence ter cvetje najpristrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo visoko častiti duhovščini stolne in frančiškanske župnije, športnim klubom »Rapid«, »Maribor«, »Maraton«, »Slavija« in »Železničar«, Mariborskim gozdovnikom, predstavnikom Marib. zimsko športnega podsveža, Slovenskemu planinskemu društvu ter Zveze nemških visokošolcev v Mariboru.

Iskrena hvala gospodom magistratnemu ravnatelju dr. Rodošku, dr. Brandstetterju, župniku P. Landergottu ter Klojčniku za globoko občutene, v srce segajoče poslovilne besede, pevcem pevske sekcije pekovskih pomočnikov za ganljive žalostinke ter ljubeznjivemu uradništvu in delavstvu tvrdk Zlatorog in Scherbaum, kakor tudi vsem ostalim, ki so s svojo prisotnostjo izkazali našemu nepozabnemu ranjkemu zadnjo čast.

RODBINA LETTNER.**Naročniki**

kupujte pri naših inserentih ter oglašujte!

A. K.:**Žrtev zveste ljubezni****Zgodovinski roman**

Ko je zapuščal Napoleon Španijo, da se spusti v boj z vso Evropo, je hotel vzeti s seboj tudi junaka naše povesti, ki je bil sedaj že brigadir. Mladenič pa se je rešil častnemu pozivu in navedel svoje vzroke za to.

»No,« reče Napoleon, »zelo se veselimo vaše sreče, verujete mi, gospod Lewinski. Ko se bo moj dobri Jožef utrdil na prestolu obeh Španij in Indije, ga bom zaprosil, da vas imenuje za grana prvega reda. Ha, ha! Rad bi vas videl takrat v kratkem aksamitnem plašču z redom zlatega runa na prsih, in z okroglim klobukom na glavi, ki ga niti pred menoj ne boste sneli. Upam pa, da boste, kakor ste bili doslej dober Francoz, ostali tak tudi kod Don Mirabella.«

»Poljak sem, svitli vladar!«

»Bah!« vzklikne cesar. »Kako to? Komaj na pol poti do časti, pa se že mislite upirati moji vladi?« Pri tem vščipne ljubljence v lice, kar je bil zanesljiv znak, da je dobre volje in da ne polaga na svoje besede nobene važnosti; vsede se za pisalno mizo ter prične hitro čitati depeše svojih ministrov in snovati načrte za bodočo vojno, v kateri ga je spremljala srečna zvezda.

General se vrne v svoj stan, da napiše in odpošlje pisemce lepi Španki, kakor je delal vsak teden. Ta pisemca so bila Donni Franciški edina uteha v času zaročenčeve odsotnosti.

Tako poteka čas, dokler ne pride grofičin rojstni dan, veliki dan, ki bi naj

njeno ljubezen posvetil z duhovniškim blagoslovom.

Prvi solnčni žarek, ki se je preril skozi zelenje jasmina in trsja, ki se je ovijalo okoli okna grofičine spalnice, jo najde seveda že budno, Bog ve, če je to noč le za hip zatisnila oči, ker je nenavadno blede v lice in ima tako trudne oči. Kako bi pa naj tudi spala? Ali ni vsak trenutek pričakovala, da bo prišel dragi? Ali je ni vsak šum na poti, konjski topot na cesti, ki vodi v grad, vzdignil iz postelje, da je odhitela k oknu?

»Teresitta, Teresitta!« zakliče devojka.

Teseritta, sedaj sobarica, nekoč pa dovilja, plane v sobo.

»Ali še ni prišel?«

»Ne še.«

»Ah!«

Nesrečnici prebledi lice in groza ji strese telo.

»Senorra, preveč ga ljubite!«

»Preveč? Oh, ne, ne! Če bi ga pozna-

la tako, kakor ga poznam jaz, ne bi tako govorila!«

»A zakaj toliko mudi?«

»Kdo ve? Moj Bog! Vojna...«

Grozna slutnja še bolj pretrese dekletovo telo...

Sobarica reče naglo:

»Ne bojte se, gospica, on ne bo poginil, on živi.«

»Kako to? Odkod veš to?«

»Molila sem k svetemu Jakobu, tri maše sem plačala v Aquillaru; tam je bila tudi ciganka, ki je prerokovala iz kart; sreča ga čaka, časti...«

»A mene, Teresitta, mene?«

Sobarica prebledi v lice.

»Vas gospica? Postali boste njegova žena.«

»Joj! Torej bo prišel, ni me še pozabil, ne bo se mi izneveril, ljubi me. Teresitta, obleci me, hitro me obleci!«

»Kako to, tako zgodaj?«

(Se bo nadaljevalo.)